

Obiekty widowiskowe str. 6

Wizualizacja Stadionu Narodowego, źródło zdjęć: NSC/J. Kośnik; źródło wizualizacji NCS

W numerze:
• Bałtyckie Forum Normalizacyjne - BSF

SPIS TREŚCI

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor odpowiedzialna:

Joanna Skalska - tel. 22 556 74 62

Redaktor:

Barbara Kęsik - tel. 22 556 74 60

Redaktor strony internetowej:

Marta Hejduk (stale współpracuje)

– tel. 22 556 77 09

Skład:

Oskar Sztajer (stale współpracuje)

– tel. 22 556 77 62

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa

Artykuły publikowane w miesięczniku

„Wiadomości PKN” są chronione

prawami autorskimi. Ich kopiowanie

i rozpowszechnianie (w całości lub części)

wymaga zgody wydawcy, a cytowanie

powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku

„Wiadomości PKN” przedstawiają punkt

widzenia autorów i nie zawsze są tożsame

z poglądami wydawcy.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za

treść ogłoszeń.

© Copyright by

Polski Komitet Normalizacyjny

OD PREZESA PKN **2**

Z ŻYCIA PKN **3**

Bałtyckie Forum Normalizacyjne _____ 3

ZE ŚWIATA **5**

20 lat minęło... _____ 5

Kryteria członkostwa w CEN i CENELEC _____ 5

Z PRAC NORMALIZACYJNYCH **6**

Obiekty widowiskowe - Zdzisław Nosarzewski _____ 6

Bezpieczniejsze zabawki _____ 10

Wesołe miasteczka _____ 11

Ochrona na lotniskach _____ 12

Normy jesienią _____ 13

Czerwony czy pomarańczowy - kto ma rację? _____ 13

Mała czarna _____ 14

Z ŻYCIA KT **15**

Co nowego w lipcu w KT _____ 15

Szanowni Czytelnicy

Czasopisma techniczne, a do takich zaliczała się kiedyś „Normalizacja”, w większości przypadków odczuwają trudności z zachowaniem swojego wyrazu w warunkach wolnego rynku. Nie dotyczy to tylko problemów finansowych związanych ze zrównoważeniem kosztów produkcji, ale także trudności z dostarczeniem Czytelnikom publikacji, jakich oczekują. Podobne problemy spotkały kilka lat temu i nasze czasopismo. Jak Państwo pamiętają, zmieniliśmy wtedy profil „Normalizacji” na bardziej popularny, dostarczając więcej informacji z zakresu funkcjonowania systemu normalizacji w Polsce, co jest równoznaczne z systemem europejskim i międzynarodowym, wobec bardzo silnych związków z tymi systemami. Zmiana tytułu na „Wiadomości PKN” oddawała charakter czasopisma. Już wtedy wiedzieliśmy, że to jest zaledwie pierwszy krok w niekończącym się procesie stałych przeobrażeń periodyku PKN, który z oficjalnego (papierowego) organu PKN, stanie się pismem dla uczestników normalizacji. Zdawaliśmy sobie sprawę, że obok zmian w profilu czasopisma nieuchronne stanie się odejście od „anachronicznych” form prezentowania informacji publicznych, które muszą nadążać za gwałtownym rozwojem technik informatycznych stwarzających niespotykane dotąd możliwości tempa i liczby wymienianych informacji. Chociaż nie ma nas jeszcze na Facebooku, to stopień informatyzacji PKN jest na tyle wysoki, że publikowane w „Wiadomościach PKN” informacje były znacznie opóźnione w stosunku do prezentowanych na stronie internetowej. Inne są też dzisiaj oczekiwania czytelników co do rodzaju i formy przedstawianych informacji.

Otrzymują Państwo dzisiaj pierwszy numer „Wiadomości PKN” w wersji elektronicznej, jeszcze w poprzedniej formie graficznej, która będzie stopniowo przekształcać się w nowoczesny biuletyn informacyjny, przeznaczony dla wszystkich uczestników normalizacji – ekspertów, użytkowników norm, konsumentów. Biuletyn można bezpłatnie pobrać z naszej strony internetowej.

Zachęcam wszystkich Czytelników do współpracy przy redagowaniu biuletynu. To ma być magazyn dla Was.

Dr inż. Tomasz Schweitzer
Prezes PKN

Bałtyckie Forum Normalizacyjne (BSF) na Litwie

W dniach 1-3 września 2011 roku w Nidzie na Litwie odbyło się coroczne spotkanie przedstawicieli organizacji normalizacyjnych państw nadbałtyckich („młodych” członków CEN/CENELEC). Wzięły w nim udział krajowe jednostki normalizacyjne z Litwy (LST), Estonii (EVS), Łotwy (LVS) i Polski (PKN). Podczas forum uczestnicy dzielili się doświadczeniem, przedstawiali osiągnięcia na polu normalizacyjnym i dyskutowali o istotnych kwestiach związanych z europejskim systemem normalizacyjnym w celu wypracowania wspólnego stanowiska.

Sesję plenarną otworzył Brunonas Šičkus - dyrektor litewskiej organizacji normalizacyjnej (LST). Następnie Antanasa Vinkusa - burmistrz Neryngi wygłosił przemówienie powitalne, w którym skupił się głównie na atutach i perspektywach rozwoju kurortu w Nidzie.

W kolejnym punkcie programu przewodniczący delegacji: Priit Kikas (EVS), Ingars Pilmanis (LVS), Brunonas Šičkus (LST) i Tomasz Schweitzer (PKN) przedstawili osiągnięcia swych krajowych jednostek normalizacyjnych oraz wydarzenia, które miały miejsce po ostatnim posiedzeniu BSF.

Wśród zaproszonych gości był Bogdan Topič prezydent SIST, który scharakteryzował obecną sytuację słoweńskiej organizacji normalizacyjnej, przyszłe wyzwania i poinformował o niedawno wprowadzonym narzędziu *One-Stop-Help-Desk*.

Po Sesji plenarnej rozpoczęto prace w czterech grupach roboczych:

1. Wdrażanie europejskiej polityki normalizacji w regionie BSF.
2. Rozwój, przyjęcie i wprowadzanie Norm Europejskich.
3. PR, promocja i szkolenia.
4. Nowe instrumenty IT.

Grupa Robocza 1

W grupie tej wzięli udział przedstawiciele kierownictw krajowych jednostek normalizacyjnych. Podczas sesji omówiono poniższe tematy:

1. Projekt rozporządzenia w sprawie normalizacji europejskiej COM (2011) 315/2. Zostały zaprezentowane i omówione zarówno komentarze LST do rozporządzenia, jak i uwagi pozostałych jednostek, w tym szczegółowa analiza opracowana przez PKN. Wszystkie komentarze zostały zaakceptowane i na ich podstawie wypracowano wspólne stanowisko. Ponadto uczestnicy zdecydowanie poparli stanowisko CEN i CENELEC w tej kwestii.

2. Zasady wzajemnej oceny spełnienia kryteriów członkostwa przez członków CEN i CENELEC. Uczestnicy dyskutowali nad regułami przyjętymi przez obie organizacje i opracowali wspólny scenariusz oceny.

3. Zaangażowanie Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP) w proces normalizacyjny. Zaprezentowano dane statystyczne i zgodzono się, że zaangażowanie MŚP w normalizację jest bardzo ważne i powinno się odbywać we współpracy z KJN.

Grupa Robocza 2

W ramach prac tej grupy omówiono trzy tematy:

1. Własne propozycje nowych tematów EN lub innych dokumentów normalizacyjnych oraz przewodniczenie WG, a w szczególności związane z tym: koszty, odpowiedzialność i organizacja. KJN biorące

udział w BSF mają niewielkie doświadczenie w tej kwestii, ponieważ liczba ekspertów biorących udział w pracach KT i grup roboczych jest bardzo mała, a wynika to głównie z problemów finansowych – przemysły krajowe ciągle w niedostateczny sposób finansują normalizację. Trudno także o ekspertów, gdyż z racji ich dużego zaangażowania w pracę zawodową często nie znajdują czasu na prace normalizacyjne.

2. Ankieta powszechna i formalne głosowanie nad projektami Norm Europejskich i innych dokumentów normalizacyjnych na poziomie krajowym oraz formułowanie stanowiska krajowego. Uczestnicy BSF stwierdzili, że w tej kwestii mają podobne doświadczenia: wykorzystują Livelink oraz stronę internetową. Głównym problemem jest natomiast brak informacji zwrotnej i komentarzy do projektów EN, nawet w przypadku gdy istnieje krajowy komitet lustrzany.

3. Transpozycja Norm Europejskich i innych dokumentów normalizacyjnych na poziomie krajowym. Wszyscy uczestnicy transponują EN przez ich publikację i ogłoszenie. Natomiast na podstawie rekomendacji krajowych KT i w zależności od funduszy są one tłumaczone na język krajowy. Komitety techniczne LST, PKN, EVS tworzą grupy robocze zajmujące się tłumaczeniem EN na podstawie własnych procedur. W LST dodatkowo istnieje Komisja Terminologiczna, która wykonuje ekspertyzy dotyczące litewskiej terminologii używanej w normach.

Grupa Robocza 3

W tej grupie skoncentrowano się na kwestiach związanych z działaniami PR, promocją normalizacji i szkoleniami z dziedziny normalizacji.

Przedstawiciele organizacji normalizacyjnych uczestniczących w BSF przedstawili obszerną prezentację, w których szczegółowo omówili sposób prowadzenia promocji i podejmowane działania. Przedstawiciel LST podkreślił znaczenie ujednoczenia wewnętrznej i zewnętrznej komunikacji. Zauważył, że działania PR obejmują także organizację międzynarodowych i lokalnych warsztatów, spotkań i innych wydarzeń tego typu.

Reprezentantka EVS skupiła się na działaniach promocyjnych i metodach, za pomocą których dociera się do klienta: e-mailing, strona internetowa, ogłoszenia w prasie. Zaznaczyła, że ważny jest udział w różnych imprezach i targach branżowych.

Przedstawiciel LVS podkreślił, że łotewska organizacja normalizacyjna przygotowuje specjalistyczne

informacje na temat różnych norm z wielu dziedzin. W celu promowania normalizacji na Łotwie wykorzystuje się też popularne portale społecznościowe jak Twitter.

Reprezentant PKN szczegółowo omówił produkty i usługi swojej firmy oraz grupy docelowe, do których są one kierowane. Dziękując się doświadczeniami z organizacji szkoleń normalizacyjnych, zauważył, że ich prowadzenie jest przedsięwzięciem niełatwym, bo trudno jest konkurować na tym polu z profesjonalnymi firmami szkoleniowymi. Podano również najważniejsze informacje o Znakach Zgodności z Polską Normą.

Wszyscy uczestnicy zgodnie podkreślali znaczenie finansowania PR i promocji.

Grupa Robocza 4

Podczas dyskusji poruszono dwa tematy:

1. Przegląd aktualnych narzędzi IT wykorzystywanych w codziennej pracy normalizacyjnej w każdym kraju.

2. Nowości IT planowane do wykorzystywania w przyszłości.

Podzielono się ponadto doświadczeniami w korzystaniu z PROJEXDATA oraz sformułowano uwagi nt. narzędzi do importowania danych do lokalnej bazy danych, do automatyzacji procesu normalizacyjnego, do pobierania tekstów. Dyskutowano również na temat sprzedaży norm *on-line* (e-shop) oraz ochrony elektronicznych wersji norm. Przedstawiciel PKN omówił stan zaawansowania prac nad nowym portalem - Polski Zasób Normalizacyjny.

Następne spotkanie BSF odbędzie się za rok w Estonii.

20 lat minęło...

Już od 20 lat CEN i ISO mają wspólną wizję koordynowania norm na poziomie światowym. W 1991 roku obie organizacje zawarły Porozumienie Wiedeńskie (odnowione w 2001 r.), dzięki któremu normy opracowywane w jednej organizacji mogą być równolegle poddane procedurom (ankiecie i głosowaniu) w drugiej. Mechanizm ten pozwala unikać niepotrzebnego dublowania prac.

Pomimo że zgodnie z zapisami Porozumienia prymat wiodą Normy Międzynarodowe (ISO), to możliwe jest również opracowywanie norm na poziomie regionalnym (EN), w szczególności w obsza-

rach związanych z funkcjonowaniem Jednolitego Rynku Europejskiego.

Podobne Porozumienie w sektorze elektrotechniki zostało podpisane przez CENELEC i IEC w 1991r. (Porozumienie z Lugano) i odnowione w 1996 r. (Porozumienie Drezdeńskie).

Dzięki obu Porozumieniom zwiększa się interoperacyjność produktów i usług, co przyczynia się do wzmocnienia handlu.

*Opracowano na podstawie
CONNECT CEN-CENELEC Newsletter Issue2- June 2011
J.S.*

Kryteria członkostwa w CEN i CENELEC

CEN i CENELEC opublikowały nowy, wspólny przewodnik określający kryteria członkostwa w europejskich organizacjach normalizacyjnych. W czerwcu br. na Zgromadzeniach Ogólnych obu organizacji zaaprobowano dokument *CEN-CENELEC Guide 20* definiujący warunki, które muszą spełnić organizacje ubiegające się o członkostwo w CEN i CENELEC od 1 stycznia 2012 roku. Natomiast organizacje będące członkami CEN i CENELEC, zgodnie z zapisami w dokumencie, zobowiązane są do przeprowadzenia samooceny i przygotowania na jej podstawie raportu dla Grupy Roboczej *Criteria for Membership* przed końcem 2012 roku.

Europejskie organizacje normalizacyjne zredefiniowały kryteria członkostwa, bazując na kryteriach określonych przez WTO/TBT. W dokumencie szczegółowo opisano 6 warunków, które muszą spełnić aktualni i przyszli członkowie CEN i CENELEC:

- przejrzystość (dostęp do aktualnych informacji nt. prac normalizacyjnych umożliwiający zainteresowanym stronom włączenie się w prace);
- otwartość i rozwój (dostęp do prac normalizacyjnych dla wszystkich zainteresowanych przy zachowaniu zasady delegacji krajowej na szczeblu europejskim, wspieranie słabszych grup interesariuszy i umożliwienie im udziału w opracowywaniu norm na równych prawach);
- bezstronność i konsens (gwarancja neutralnej platformy do prowadzenia prac normalizacyjnych);
- skuteczność i przydatność (norm);
- spójność, rentowność;
- stabilność.

Więcej można przeczytać w *CEN-CENELEC Guide 20*:
ftp://ftp.cen.eu/BOSS/Reference_Documents/Guides/CEN_CLC/CEN_CLC_20.pdf

*Opracowano na podstawie www.cen.eu
J.S.*

Zdzisław Nosarzewski

Obiekty widowiskowe

W przyszłym roku odbędzie się w Polsce wielka impreza sportowa EURO 2012. W publikatorach często oglądamy zdjęcia z prac przy nowych obiektach sportowych. Komitet Techniczny 2 ds. Sprzętu Sportowego opracował w latach ubiegłych normy dotyczące m.in. obiektów sportowych. W przedstawionych normach podano wymagania odnoszące się do urządzeń dla widzów w stałych lub tymczasowych miejscach imprez o charakterze widowiskowym, łącznie z halami sportowymi i stadionami.

Ogólne wymagania projektowania obiektów widowiskowych

Na początku warto zwrócić uwagę na wieloczęściową normę PN-EN 13200.

PN-EN 13200 Obiekty widowiskowe

- Część 1: Wymagania dotyczące projektowania widowni - Wyszczególnienie
- Część 3: Elementy oddzielające - Wymagania
- Część 4: Siedziska - Właściwości wyrobu
- Część 5: Trybuny teleskopowe
- Część 5: Trybuny demontowalne (tymczasowe)

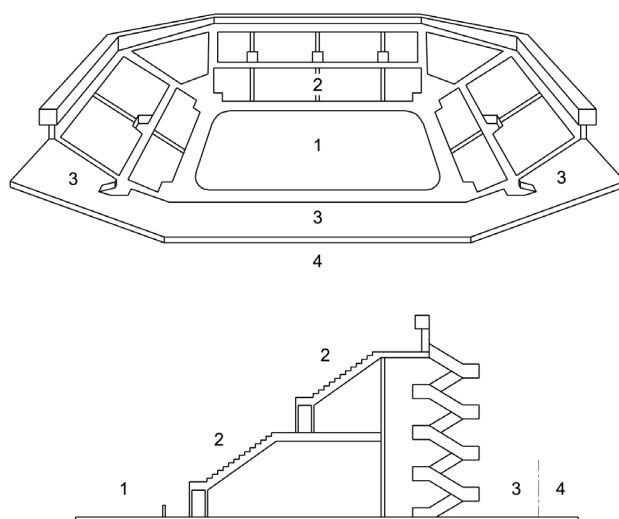
Zgodnie z zapisem ww. normy obiekt widowiskowy składa się z miejsca wydarzenia, widowni i zaplecza. Obejmuje to wszystkie przestrzenie, w których gromadzi się publiczność (wewnątrz lub na zewnątrz) w celu oglądania wydarzeń sportowych. Miejscem wydarzenia może być bieżnia, boisko, skocznia itp. Na widowni powinny być miejsca siedzące, stojące oraz przestrzeń przewidziana dla widzów na wózkach inwalidzkich. Na zapleczu znajdują się urządzenia użyteczności publicznej, np. toalety, bufety, punkty pierwszej pomocy, sklepy z pamiątkami, przejścia, schody i podjazdy.

Miejsca stojące i siedzące mogą być umieszczone na powierzchni poziomej, na nachyleniu lub w rzędach ze stopniami. Widownia powinna być tak zaprojektowana, aby zapewnić każdemu widzowi dobrą widoczność. Wszystkie przejścia i obszary

dla widzów stojących powinny mieć powierzchnie przeciwpoślizgowe. Zalecane wartości nachyleń dla miejsc stojących i przejść nie powinny przekraczać 10% (6°). Przy projektowaniu miejsc stojących w postaci stopni ich wysokość ma wynosić co najmniej 350 mm, a szerokość powierzchni do stania 400 mm. Miejsca siedzące powinny być oznakowane i ponumerowane. Jeśli miejscami siedzącymi są stopnie, to wysokość stopnia ma mieć 450 mm, a zalecana głębokość siedzisk w rzędzie 800 mm. Jeśli miejsca siedzące są na ławkach, zalecane wymiary szerokości ławki to 400 mm, głębokość siedzisk w rzędzie 800 mm.

W przypadku instalowania pojedynczych siedzisk zalecane wymiary wynoszą dla głębokości siedzisk w rzędzie 800 mm, szerokość przejścia 350 mm, głębokość siedziska (bez grubości oparcia) 400 mm. W normie przedstawiono w postaci graficznej przykładowe rozwiązania miejsc stojących i siedzących.

Przykład obiektu widowiskowego

Objaśnienia

- 1 miejsce wydarzenia
- 2 widownia
- 3 zaplecze
- 4 obszar zewnętrzny

wg PN-EN 13200-1:2005

Widownia powinna posiadać co najmniej jedną wydzieloną strefę dla widzów na wózkach inwalidzkich wraz z miejscami dla osób towarzyszących. Należy zapewnić dojście do tych stref płaskimi podjazdami i, jeśli jest to niezbędne, windy lub inne środki podnoszące. W pobliżu strefy należy udostępnić toalety dla niepełnosprawnych.

Obiekty widowiskowe powinny być wyposażone w oświetlenie zgodne z wymaganiami norm [PN-EN 12193:2005 Oświetlenie w sporcie](#) oraz [PN-EN 1838:2005 Oświetlenie awaryjne](#). Obiekt powinien posiadać precyzyjny i niezawodny system przekazu wiadomości widzom. W razie braku sprzętu do przekazywania informacji dźwiękowej osobom niewidomym i słabowidzącym należy zapewnić informacje za pomocą pisma Braille'a. Osobom niewidomym i słabowidzącym może pomóc w ich orientacji prosta dotykowa mapa urządzeń widowiskowych. Miejsca dla wózków inwalidzkich należy odpowiednio oznakować i opisać. Wszystkie znaki do przekazywania informacji publicznej powinny zawierać symbole podane w normie [PN-ISO 7001:1997 Symbole informacji publicznej](#).

Projektant powinien określić pojemność obiektu dla widzów stojących i siedzących. Zagęszczenie widzów stojących nie powinno przekraczać 47 widzów na 10 m² bez przejść. W obszarze tym należy stosować elementy rozdzielające. Dla miejsc siedzących w postaci stopni lub ławek należy zaplanować minimalną wartość wynoszącą 500 mm dla jednego widza. Projektowana pojemność dla miejsc siedzących w postaci pojedynczych siedzisk wyznacza zaplanowana ich ilość. Ilość miejsc w rzędzie z dwoma przejściami w przypadku zadaszania powinna wynosić 28, a w obszarach na wolnym powietrzu 40. Jeśli rząd ma jedno przejście ilość miejsc w rzędzie należy podzielić przez 2.

Zalecenia dotyczące przepustowości wyjścia z widowni (załącznik E) dla ewakuacji w sytuacjach nadzwyczajnych: widzowie powinni dotrzeć do miejsca bezpiecznego w ciągu 8 minut w przypadku obszarów na wolnym powietrzu i w 2 minuty w przypadku zadaszonych. Zaleca się, aby maksymalna długość drogi pojedynczego widza do wyjścia, w swobodnym strumieniu, wynosiła maksymalnie 30 m w przypadku obszarów zadaszonych i maksymalnie 60 m na wolnym powietrzu. Zaleca się, aby minimalna szerokość wyjścia z widowni wynosiła 1,2 m. Planowana przepustowość na drodze poziomej, o podanej sze-

rokości, w ciągu 1 minuty powinna wynosić 100 osób, zaś na schodach 79 osób. Dodatkowo należy rozważyć ewakuację widzów na wózkach inwalidzkich.

Obciążenia i inne oddziaływania dynamiczne należy obliczać zgodnie z normą [PN-EN 1991-1-1:2010 Eurokod 1 Oddziaływania na konstrukcję – Część 1-1: Oddziaływania ogólne – Ciężar objętościowy, ciężar własny, obciążenia użytkowe w budynkach](#) z tym, że należy uwzględnić stan powstałego podekscytowania wyrażonego aktywnym reagowaniem widza.

W normie podano sposób obliczenia linii widzenia. Powinno się uzyskiwać minimalne wartości linii widzenia. Wartość ta zależy od poziomej odległości między oczami widza a punktem obserwacji w stosunku do różnicy wysokości położenia oczu widza a wysokością punktu obserwacji. Największe odległości obserwacji wydarzenia sportowego (załączniki B C) podzielono na trzy grupy A, B, C, które charakteryzują głównie prędkość akcji, wielkość obiektu i wielkość obszaru działania. W załączonych tabelach podano kryteria podziału na grupy oraz podział dyscyplin sportowych ze względu na prędkość akcji i wielkość miejsca wydarzenia, łącznie z wysokością punktu obserwacji.

W załączniku D podano zalecenia dla projektowania konstrukcji dachowych trybun. Wysokość konstrukcji dachowych i wysokość balkonów nie powinna przeszkadzać widzom w obserwacji środka wydarzenia. Zawieszane tablice informacyjne powinny być dobrze widoczne ze wszystkich miejsc. Podano przykładowe rozwiązania konstrukcji dachów i balkonów oraz wartości tych wysokości dla wybranych dyscyplin.

Dodatkowe wymagania projektowania obiektów widowiskowych

W części 3. normy [PN-EN 13200](#) podano szczegółowe wymagania elementów oddzielających.

W normie uwzględniono następujące elementy i bariery:

- a) bariery obszaru zewnętrznego;
- b) bariery miejsca wydarzenia;
- c) elementy rozdzielające;
- d) bariery bezpieczeństwa;
- e) bariery z przodu i tyłu siedzisk;
- f) bariery na trybunach dla widzów;
- g) wejścia i kołowroty;
- h) wejścia i bramy;

- i) bariery tymczasowe;
- j) bariery z przodu sceny.

W ocenie potrzeby zastosowania bariery i doboru jej typu projektant i zarządzający powinni rozważyć przeznaczenie obiektu i zagrożenia jego użytkownikom. W normie podano, jakie obciążenia powinny wytrzymywać bariery, jakie powinny być ich wysokości, sposoby mocowania, konserwacji. Norma dodatkowo podaje wymagania bezpieczeństwa dla wszystkich elementów rozdzielających. Projektant powinien uwzględnić takie zagrożenia jak: napory tłumów, zabezpieczenie przed przedostawaniem się niepożądanych przedmiotów do obiektu widowiskowego (rac świetlnych, ostrych przedmiotów, alkoholu itp.) Wymagania dotyczące ochrony pola gry dla pewnych rodzajów sportu mogą być następujące (lub występujące łącznie): ochrona siłami policji, fosa, ogrodzenia nie do sforsowania, układ wysokości siedzisk. Projektant powinien przewidzieć podzielenie obszaru na sektory tak, aby nie była przekroczona pojemność każdego z nich. Widzowie podczas wchodzenia do wszystkich sektorów obiektu powinni być dokładnie liczeni, a ich liczba kontrolowana, aby zapobiegać zatłoczeniu i przekroczeniu pojemności bezpiecznej. Jeśli ma być dozwolone swobodne przemieszczanie się widzów powinno zapewnić się działania kontroli i nadzorowania, aby mieć pewność, że nie została przekroczona pojemność każdej części obszaru.

Właściwości siedzisk

W części 4. normy PN-EN 13200 podano właściwości mechaniczne, fizyczne i chemiczne siedzisk zamocowanych trwale w obiektach, w których przeprowadzane są imprezy sportowe. Dotyczy to imprez pod dachem lub na wolnym powietrzu. W normie podano kryteria mocowania siedzisk do konstrukcji zgodnie z normą [PN-EN 12727:2004 Meble - Siedziska szeregowe - Metody badań oraz wytrzymałości i trwałości](#). Wymagania mają zapewnić odpowiednią wytrzymałość statyczną i dynamiczną pod wpływem obciążeń i czynników atmosferycznych. Ponadto podano wymagania dotyczące komfortu, funkcjonalności i bezpieczeństwa.

Siedziska powinny być zaprojektowane tak, aby nie powodowały urazów ciała widza. Należy przy tym rozważyć następujące czynniki:

- zachowanie bezpiecznej odległości do rucho-

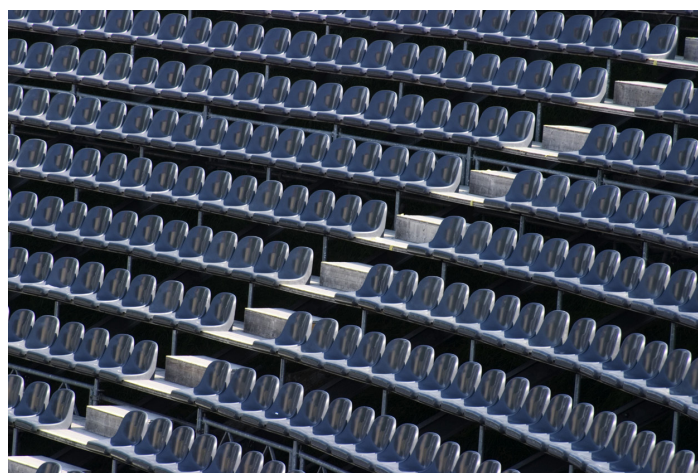
mych części w każdej pozycji i podczas poruszania się;

- krawędzie siedzisk oparć i podłokietników, z którymi widz może mieć kontakt powinny być zaokrąglone promieniem 3 mm, a pozostałe być bez ostrych krawędzi i naroży;

- zakończenia elementów z wydrążeniami powinny być zakryte lub zaślepione;
- należy przewidzieć ochronę widza przed zabrudzeniem smarem stosownym do elementów ruchomych;
- kształt siedzisk powinien zapewniać odpływ wody i powinien być łatwy do czyszczenia;
- przy wykonaniu siedzisk z różnych materiałów istotny jest właściwy ich dobór;
- siedziska powinny spełniać wymiary podane w tabeli i w części 1 omawianej normy.

W załączniku A podano sposoby badania odporności siedzisk na temperaturę. W załącznikach B i C pokazano przykładowe rozwiązania siedzisk i wymagania ergonomiczne dla projektantów siedzisk.

Trybuny teleskopowe

W części 5. normy PN-EN 13200 podano właściwości dotyczące teleskopowych trybun stosowanych w miejscach wydarzeń widowiskowych, łącznie ze stadionami sportowymi, halami sportowymi pod przykryciem i na wolnym powietrzu.

Trybuny teleskopowe to szereg zmontowanych platform lub poziomych rzędów podpartych pionowymi kolumnami, które w postaci zamkniętej zajmują niewiele miejsca a mogą być przesuwane na kołach lub powietrznych poduszkach tak jak pozwala na to system otwierania i zamykania, przekształcając obszar podłogi w wielopoziomowe

rzędy stanowiące widownię. Trybuny najczęściej są mocowane do konstrukcji budynku. W innym przypadku, aby zapewnić stateczność trybuny zaleca się, żeby stosunek wysokości do głębokości zamkniętego urządzenia nie przekraczał 3,5:1. Norma podaje szereg wymagań projektowych, materiałowych, dopuszczalnych obciążeń, podłoża oraz konstrukcyjnych, które pomogą zwiększyć bezpieczeństwo widzów. Zaleca się, aby wszystkie połączenia były tak zaprojektowane, żeby niemożliwe było przypadkowe zamknięcie i otwarcie. Trybuny teleskopowe powinny posiadać bariery i siedziska zgodne z wymaganiami części 3. i 4. normy EN 13200. Norma przewiduje, by projekt i użyteczność trybuny sprawdziła niezależna jednostka.

W załączniku A podano wymagania dotyczące przebiegu zaopatrzenia, instalowania i użytkowania trybuny teleskopowej oraz wykaz wymaganych dokumentów u użytkownika.

Trybuny demontowalne

W części 6. normy PN-EN 13200 podano właściwości dotyczące trybun demontowalnych (tymczasowych) stosowanych w miejscach wydarzeń widowiskowych, łącznie ze stadionami sportowymi, halami sportowymi pod przykryciem i na wolnym powietrzu.

Trybuna demontowalna (tymczasowa) jest zbiorem elementów, które można wielokrotnie demontować i składać tak, aby utworzyć stojące lub siedzące miejsca dla widzów. Norma podaje wymagania projektowe oraz odległości między środkami siedzisk, minimalne i maksymalne wysokości stopni. Ponadto zaleca się, aby widzowie mogli przemieścić się do miejsca bezpiecznego w ciągu 8 minut. Odrębny rozdział poświęcony został dopuszczalnym obciążeniom, które powinny przenosić demontowalne trybuny. Trybuny demontowalne powinny posiadać bariery zgodne z wymaganiami części 3. normy EN 13200.

W załączniku A podano wymagania zaopatrzenia, składania i demontowania trybun tymczasowych. Trybuny tymczasowe występują w dwóch kategoriach:

- trybuny tymczasowe zakupione przez użytkownika;
- trybuny tymczasowe wypożyczone przez użytkownika.

W każdym z tych przypadków należy zapew-

nić widzom bezpieczeństwo porównywalne z tym, które zapewniają widownie stałych obiektów widowiskowych.

Trybuny tymczasowe należy składać zgodnie z instrukcją producenta, stosując wszystkie przewidziane warunki kontroli na różnych etapach.

Przedstawione Polskie Normy zawierają wymagania, które są niezbędne do projektowania dużego obiektu sportowego, obiektu wielofunkcyjnego służącego do imprez sportowych oraz innych imprez typu widowiskowego, a także do niewielkiego obiektu sportowego typu orlik.

Warto podkreślić, że wymagania PN mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom zgromadzonym na stadionach i halach sportowych.

Mgr inż. Zdzisław Nosarzewski jest przewodniczącym KT 2 ds. Sportu i Rekreacji.

Bezpieczniejsze zabawki...

Na placu zabaw, w szkole czy w domu dzieciom stale towarzyszą zabawki. Muszą więc być tak skonstruowane, żeby niepotrzebnie nie narażać naszych pociech na dodatkowe zagrożenia. A jest przed czym chronić. Z niezależnych testów zabawek wynika, że mogą one zawierać toksyczne substancje: kadm, nikiel, ołów, łatwo się psują i rozlatują na małe części, które mogą być niebezpieczne dla najmniejszych dzieci.

Od 20 lipca 2011 r. obowiązują postanowienia nowej Dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa zabawek. Na wszystkich podmiotach zaangażowanych w produkcję, sprzedaż i kontrolę zabawek na rynku UE spocznie większa odpowiedzialność. Organy nadzoru rynku mają zapewnić odpowiednie środki kontroli na zewnętrznych granicach UE, w Unii oraz bezpośrednio w siedzibach podmiotów gospodarczych. Producenci zabawek, importerzy i dystrybutorzy też będą mieli więcej obowiązków. Przed wprowadzeniem nowych zabawek na rynek będą musieli zidentyfikować niebezpieczeństwa i potencjalne zagrożenie poprzez ocenę bezpieczeństwa. Producenci są również zobowiązani do zapewnienia możliwości śledzenia wyrobu w łańcuchu dostaw i umieszczania na produkcie nazwy firmy, adresu i numeru przesyłki.

Mając to wszystko na uwadze, CEN opracował i opublikował *EN 71-1:2011 Safety of toys–Part 1: Mechanical and physical properties* w niespełna dwa lata. Norma ta jest nową wersją EN 71-1:2005 i pierwszą opublikowaną Normą Europejską uwzględniającą postanowienia nowej dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa zabawek (2009/48/WE). Wykorzystanie w procesie produkcyjnym EN 71-1:2011 zapewni domniemanie zgodności z ww. dyrektywą (wymagania dotyczące właściwości chemicznych będą obowiązywały od 20 lipca 2013 r.).

Norma EN 71-1:2011 została opracowana przez ekspertów *CEN/TC 52 Bezpieczeństwo zabawek*, a dzięki pracy *KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek* została wprowadzona do zbioru PN jako **PN-EN 71-1:2011 Bezpieczeństwo zabawek – Część 1: Właściwości mechaniczne i fizyczne**.

W normie określono wymagania i metody badań właściwości mechanicznych i fizycznych zabawek. Ma ona zastosowanie nie tylko do zabawek, ale również produktów lub materiałów zaprojektowanych, lub przeznaczonych do zabawy dla dzieci poniżej 14 lat. Zawiera również szczegółowe wymagania dotyczące zabawek przeznaczonych dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy, w tym także dla dzieci, które jeszcze nie potrafią siadać.

Zawarto w niej także wymagania odnośnie do zabawek dołączanych do produktów żywnościowych i opakowań; rozszerzono również wymagania dotyczące wodnych zabawek dmuchanych.

Normę można kupić w Wydziale Sprzedaży PKN, a zapoznać się z jej treścią w Czytelni Norm przy ul. Świętokrzyskiej 14 w Warszawie.

Opracowano na podstawie :

www.cen.eu

New EU rules to strengthen toy safety - European Commission - Press Release

J.S.

Wesołe miasteczka

W dobie letnich wyjazdów aktualne pozostaje pytanie dokąd się udać i „w co się bawić”. Szukając atrakcyjnych miejsc oraz rozrywek, często jako cel podróży wybieramy wesołe miasteczka oraz parki rozrywki. W Polsce pierwsze wesołe miasteczko powstało w 1929 r. w Poznaniu. Po raz pierwszy wtedy użyto też tego terminu. Największy tego typu obiekt w Polsce to Śląskie Wesołe Miasteczko w Wojewódzkim Parku Kultury i Wypoczynku. O fenomenie wesołych miasteczek można pisać szeroko, podkreślając ich wielkość, ilość odwiedzających czy też ekscytując się ich najnowszymi atrakcjami. Najważniejsze jest jednak, aby to były miejsca bezpieczne dla użytkowników.

Istotne jest bowiem, aby, korzystając z licznych urządzeń w tych obiektach (karuzele, huśtawki, diabelskie młyny, kolejki szynowe i in.), odczuwać nie tylko dreszczyk emocji, ale też mieć poczucie bezpieczeństwa. W maju br. opublikowano w języku polskim normę [PN-EN 13814:2011 Urządzenia i konstrukcje wesołych miasteczek i parków rozrywki – Bezpieczeństwo](#).

W normie podano minimalne wymagania bezpieczeństwa, których spełnienie jest niezbędne na wielu etapach projektowania tego typu obiektów: konstrukcji, obliczeń, produkcji, instalacji, działania, kontroli itp.

W rozdziale normy „Wymagania wspólne dla analizy i badań projektu” scharakteryzowano dokumenty wykonawcze, do których zalicza się wszystkie dokumenty wymagane do oceny stateczności i bezpieczeństwa eksploatacji urządzeń.

W kolejnym rozdziale „Wymagania dotyczące projektowania i wytwarzania atrakcji i konstrukcji” wprowadzono kategorie urządzeń w celu ujednoczenia procedur zatwierdzania projektu, badań i środków zapobiegawczych.

Zapisy rozdziału „Eksploatacja atrakcji i konstrukcji” skierowane są głównie do operatorów i jednostek inspekcyjnych. Zawarto w nim bowiem wytyczne dotyczące instalacji, budowy, działania, konserwacji, kontroli oraz demontażu urządzeń wesołych miasteczek.

Norma PN-EN 13814:2011 to obszerny dokument liczący 210 stron. Zawiera 9 załączników. Przykładowo: Załącznik A określa wytyczne dla obliczeń stalowych części konstrukcyjnych, a Załączniki B i C podają szczegółowe i niezbędne obliczenia oraz zasady

bezpieczeństwa, z kolei Załącznik D dotyczy instalacji elektrycznych i systemów sterowania.

Norma PN-EN 13814:2011 jest adresowana do projektantów i wykonawców urządzeń i konstrukcji wesołych miasteczek i parków zabaw oraz pracowników obsługi tych obiektów i jednostek kontrolujących.

Normę można zamówić w Wydziale Sprzedaży PKN lub na stronie www.pkn.pl

B.K.

Ochrona na lotniskach

Lotnisko to miejsce, gdzie bardzo skrupulatnie dba się o bezpieczeństwo pasażerów, bagażu i ładunku. Znaczenie kontroli bezpieczeństwa w sektorze lotnictwa cywilnego zawsze było olbrzymie, a w ostatniej dekadzie jeszcze wzrosło ze względu na ryzyko ataków terrorystycznych.

Mając to na uwadze, CEN opublikował *EN 16082*

Airport and aviation security services. W normie określono kryteria jakości służące realizacji usług ochrony lotnictwa cywilnego i wymagania dla prywatnych agencji ochrony dotyczące ich organizacji i działalności (ubezpieczenia, zarządzanie ciągłością działania...), zarządzania personelem (rekrutacja i szkolenia) i zarządzania realizacją umów.

„Norma EN 16082 jest pierwszym swego rodzaju dokumentem pod względem podejścia do zagadnienia kontroli bezpieczeństwa na lotniskach. Norma, której opracowanie było zainicjowane i „napędzane” przez prywatny sektor służb ochrony, to pierwszy krok w kierunku bardzo potrzebnego i niestety nadal nieistniejącego w Europie prawnego uznania aspektu jakości. W tym zakresie jakość usług ochrony odnosi się przede wszystkim do czynnika ludzkiego (zasobów ludzkich), a nie tylko do rozlokowania urządzeń i wdrażania technologii” - powiedziała Hilde De Clerck, przewodnicząca CEN/TC 384 (Komitet Projektowy *Airport and Aviation Security Services*) i Sekretarz Generalny COESS (Konfederacja Europejskich Służb Bezpieczeństwa). Proces opracowania normy rozpoczął się w 2008 r. w CEN/TC 384. W pracach komitetu uczestniczyli przedstawiciele m.in. prywatnego sektora bezpieczeństwa, władz lotnisk i lotnictwa cywilnego oraz przedsiębiorstw lotniczych. Norma przyczyni się do zwiększenia jakości usług ochrony świadczonych przez firmy prywatne dla lotnisk

i linii lotniczych w Europie. Zawarte w niej wytyczne umożliwią klientom ocenę jakości oferowanych usług, relacji między ofertą a ceną i wybór najlepszego usługodawcy. Wzrost jakości kontroli bezpieczeństwa na lotniskach będzie korzystny przede wszystkim dla pasażerów oraz dla wszystkich związanych z branżą lotnictwa cywilnego.

Norma **PN-EN 16082 Zapewnienie usług ochrony w lotnictwie**, dzięki pracy *KT 306 ds. Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony Ludności* zostanie wdrożona do zbioru PN na początku 2012 roku.

Opracowano na podstawie www.cen.eu

J.S.

Normy jesienią...

Jesienią krzewy i drzewa gubią liście, przygotowując się do zimowego odpoczynku. W tym czasie właściciele ogrodów i firmy dbające o zieleń w mieście o odpoczynku mogą tylko pomarzyć, dla nich bowiem zaczyna się okres regularnego usuwania listowia z trawników. Pod wpływem wilgoci liście rozkładają się, powodując żółknięcie trawy, przebarwienia kostek brukowych, płyt chodnikowych czy betonowych podmurówek. Przy ich usuwaniu można wykorzystywać tradycyjne narzędzia i pracownicy grabić trawnik, coraz częściej jednak używane są, zarówno przez indywidualnych ogrodników, jak i duże firmy, dmuchawy ogrodowe.

W katalogu PN widnieje norma [PN-EN 15503 Maszyny ogrodnicze – Dmuchawy, odkurzacze i dmuchawo-odkurzacze ogrodowe – Bezpieczeństwo](#) opracowana przez KT 16 ds. Ciągników i Maszyn Rolniczych i Leśnych. Norma została opublikowana w języku oryginału na początku 2010 r.; obecnie jest tłumaczona i zostanie zatwierdzona w czerwcu 2012 r.

W normie określono wymagania bezpieczeństwa dotyczące projektowania i budowy odkurzaczy ogrodowych, dmuchaw i dmuchawo-odkurzaczy; poda-

no także sposób weryfikacji tych wymagań. Zawarto w niej listę zagrożeń i niebezpiecznych sytuacji, które są charakterystyczne dla tego typu maszyn i zarazem wymagają konkretnych działań w celu zmniejszenia lub wyeliminowania ryzyka. Ponadto norma zawiera zestaw niezbędnych informacji na temat bezpiecznej pracy maszyny – do ich podania jest zobowiązany producent.

Norma PN-EN 15503 jest zharmonizowana z dyrektywą maszynową 2006/42/WE. Wymagania w niej zawarte nie dotyczą maszyn wyprodukowanych przed datą jej opublikowania.

Normę PN-EN 15503:2010 (na razie w języku oryginału) można zamówić w Wydziale Sprzedaży PKN lub nieodpłatnie zapoznać się z jej treścią w czytelnicy PKN przy ul. Świętokrzyskiej 14.

Opracowano na podstawie www.cen.eu
J.S.

Czerwony czy pomarańczowy - kto ma rację?

Ile razy spieraliśmy się o kolory? Ile razy twierdziliśmy, że coś jest fioletowe a nie niebieskie, albo zielone a nie żółte?

Określenie koloru jest bardzo subiektywne, może zależeć od pory dnia, źródła światła i otaczającego środowiska lub naszego indywidualnego „widzenia kolorów”. Problematyczne jest dopiero wtedy, kiedy staje się elementem analizy sensorycznej produktu.

Analiza sensoryczna to ocena organoleptyczna (bazująca na zmysłach wzroku, węchu, smaku, słuchu, dotyku) wykonywana w sposób gwarantujący powtarzalność i odtwarzalność wyników. Można to osiągnąć dzięki rygorystycznemu przestrzeganiu procedur szczegółowo opisanych

m.in. w odpowiednich normach. Analiza sensoryczna jest niezastąpiona w ocenie jakości wielu artykułów codziennego użytku, np.: artykułów spożywczych, produktów chemii gospodarczej, kosmetyków itp. Jest również niezbędna w towaroznawstwie i materiałoznawstwie.

W nowo opracowanej normie ISO 11037:2011 *Sensory analysis – Guidelines for sensory assessment of the colour of products* szczegółowo określono rodzaj światła oraz warunki, jakie powinny panować w pomieszczeniu, w którym przeprowadza się sensoryczną ocenę barwy produktu. Podano także wymagania odnośnie do osób, które taką ocenę przeprowadzają. Dzięki wykorzystaniu normy

uzyskuje się wyniki ujednoczone, powtarzalne i odtwarzalne na całym świecie.

Wiele gałęzi przemysłu, m.in. spożywczego czy kosmetycznego, wykorzystuje analizę sensoryczną do oceny produktów, dzięki czemu możliwe jest uzyskanie odpowiedniej jakości, ocena trwałości, udoskonalenie istniejących produktów i opracowanie nowych.

Druga zaktualizowana edycja ISO 11037 w porównaniu do pierwszej wersji z 1999 r. promuje globalną spójność w dziedzinie, która często musi polegać na subiektywnych odczuciach obserwatorów.

„Wszyscy zauważyliśmy, jak postrzeganie kolorów zmienia się w ciągu dnia w zależności od światła i otoczenia. ISO 11037 jest użytecznym narzędziem dla przemysłu, ponieważ umożliwia porównanie kolorów produktów ocenianych na całym świecie przez różnych obserwatorów” mówi Huguette Nicod, przewodniczący podkomitetu technicznego,

Mała czarna

Kiedy przygotowujesz sobie filiżankę kawy rozpuszczalnej, na której opakowaniu jest informacja o 100% czystości produktu, nie spodziewasz się żadnych niepożądanych dodatków. Kawa to ważna pozycja handlu międzynarodowego, a jej jakość określają przepisy krajowe i międzynarodowe. Nie oznacza to jednak, że na rynku nie pojawiają się podróbki i produkty opatrzone wprowadzającymi w błąd deklaracjami producentów. Nowa norma ISO 24114:2011 *Instant coffee – Criteria for authenticity* (Kawa rozpuszczalna – Kryteria autentyczności) zawiera wskaźniki służące poświadczaniu czystości i jakości rozpuszczalnej kawy w proszku. Uzyskujemy tym samym narzędzie pozwalające na wykrycie ewentualnych zafałszowań. Przedstawione w normie kryteria oparte są na analizie ponad 1000 próbek handlowych rozpuszczalnych kaw.

Marino Petracco, przewodniczący podkomitetu ISO, który opracował normę mówi: „Nieprawidłowe deklaracje mówiące o 100% czystej kawie rozpuszczalnej, ale w rzeczywistości zafałszowanej przypadkowymi lub celowo dodanymi substancjami, oszukują klientów i prowadzą do nieuczciwej konkurencji między producentami. ISO 24114 będzie

który opracował normę.

Procedury opisane w normie odnoszą się do produktów o konsystencji stałej, półpłynnej, płynnej i w postaci proszku; nieprzezroczystych, przezroczystych, mętnych lub przejrzystych, zarówno matowych, jak i błyszczących. Podane są ogólne informacje na temat: warunków panujących podczas testowania różnic, analizy profili, metod klasyfikacji wykonywanych przez zespoły lub pojedynczych ekspertów.

Norma ISO 11037:2011 została opracowana przez *ISO/TC 34 Food products SC 12 Sensory analysis*. Można ją zamówić w Wydziale Sprzedaży PKN.

Opracowano na podstawie www.iso.org

J.S.

nieocenioną pomocą zapewniającą prawdziwość deklaracji i wzmocnienie wzajemnego zaufania w całym łańcuchu dostaw kawy, z korzyścią dla konsumentów i producentów”.

Norma jest przeznaczona do kontroli czystości i jakości kawy rozpuszczalnej w specjalistycznych laboratoriach oraz może być wykorzystana przez branżę handlową, usługową, logistyczną.

ISO 24114 została opracowana przez ISO / TC 34, SC 15 *Coffee*. Można ją zamówić za pośrednictwem Wydziału Sprzedaży PKN.

Opracowano na podstawie www.iso.org

J.S.

Co nowego w KT w lipcu 2011 r.

Zmiany zakresu tematycznego komitetów technicznych

- **KT 13 ds. Maszyn do Robót Ziemnych i Drogowych oraz Żurawi Samojezdnych** przejął współpracę z **CEN/TC 337 Winter maintenance and road service area maintenance equipment** od **KT 212 ds. Budowy i Utrzymania Dróg**
- **KT 236 Części Złącznych i Narzędzi Montażowych** rozszerzył zakres współpracy o **ISO/TC 2/SC 11 Fasteners with metric external thread, ISO/TC 2/SC 12 Fasteners with metric internal thread, ISO/TC 2/SC 13 Fasteners with non-metric thread, ISO/TC 2/SC 14 Surface coatings**.

Na mocy uchwały Rady Technicznej CEN nr C131/2010 została wprowadzona nowa struktura organizacyjna organów technicznych ASD-STAN w ramach CEN.

Istniejące do tej pory organy ASD: CENTR, MAT, MECH, N MAT, PROC i QUAL zostały rozwiązane i zastąpione przez Domeny („Domains”) D1 General, D2 Electrical, D3 Mechanical, D4 Metallic, D5 Non-Metallic, D6 Quality, D7 E-Standards D8, Customer & Product Support i Sektory („Sectors”) S1, S2, itd.

ASD-STAN D1, D2...D8 i Sektory S1, S2, zostały przypisane do KT.

Szczegółowy zakres współpracy z ASD-STAN dostępny jest na stronie internetowej <http://www.pkn.pl/wykaz-kt>

Zmiany przewodniczących w komitetach technicznych

W lipcu Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji przewodniczącego:

- w **KT 6 ds. Systemów Zarządzania** **mgra inż. Tomasza Kloze** reprezentującego Polskie Centrum Badań i Certyfikacji SA
- w **KT 9 ds. Niezawodności** **dra Edwarda Korczaka** reprezentującego Przemysłowy Instytut Telekomunikacji SA
- w **KT 13 ds. Maszyn do Robót Ziemnych i Drogowych oraz Żurawi Samojezdnych** **dra inż. Mirosława Chłostę** reprezentującego Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego
- w **KT 19 ds. Lotnictwa i Kosmonautyki** **mgr inż.**

Teresę Idzikowską reprezentującą Instytut Lotnictwa

- w **KT 20 ds. Skóry i Obuwia** **mgra Bogusława Woźniaka** reprezentującego Polską Izbę Przemysłu Skórzanego
- w **KT 22 ds. Odzieżownictwa** **mgr inż. Halinę Królikowską** reprezentującą Instytut Włókiennictwa
- w **KT 29 ds. Analiz Chemicznych Rud, Koncentratów i Metali** **dr inż. Ewę Szmyd** reprezentującą Instytut Metali Nieżelaznych
- w **KT 38 ds. Przetworów Owocowych i Warzywnych** **dr inż. Sylwię Skąpską** reprezentującą Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego
- w **KT 48 ds. Podstaw Budowy Maszyn** **prof. dra hab. Sławomira Białasa** reprezentującego Politechnikę Warszawską
- w **KT 62 ds. Sprzętu Elektroinstalacyjnego** **mgra inż. Andrzeja Kieliszka** reprezentującego Instalator Polski Sp. z o.o.
- w **KT 78 ds. Elektrotermii Przemysłowej** **mgra inż. Wojciecha Jerzego Rusakiewicza** reprezentującego Stowarzyszenie Elektryków Polskich
- w **KT 137 ds. Urządzeń Ciepłno - Mechanicznych w Energetyce** **dra inż. Wojciecha Nizielskiego** reprezentującego Politechnikę Warszawską
- w **KT 164 ds. Bezpieczeństwa w Górnictwie** **dra hab. inż. Marka Jerzego Jaszczuka** reprezentującego Politechnikę Śląską
- w **KT 173 ds. Interfejsów i Budynkowych Systemów Elektronicznych** **mgra inż. Jacka Charubę** reprezentującego Stowarzyszenie Elektryków Polskich
- w **KT 176 ds. Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia** **dra inż. Wojciecha Dziegielewskiego** reprezentującego Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych
- w **KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów** **prof. dra hab. inż. Mirosława Kosiora** reprezentującego Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego
- w **KT 213 ds. Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Betonu i Konstrukcji Zespolonych** **dra hab. inż. Andrzeja Winnickiego** reprezentującego Politechnikę Krakowską im. Tadeusza Kościuszki
- w **KT 221 ds. Górnictwa, Przeróbki i Analiz Rud** **mgra inż. Leszka Krawczyka** reprezen-

tującego KGHM CUPRUM Sp. z o.o. Centrum Badawczo-Rozwojowe

- w **KT 227 ds. Górnictwa Odkrywkowego mgra Wojciecha Antończaka** reprezentującego POLTEGOR-projekt Sp. z o.o.
- w **KT 245 ds. Urządzeń Transportu Ciągłego Ogólnego Stosowania mgra inż. Stanisława Kulińskiego** reprezentującego Biuro Projektów i Dostaw Urządzeń Transportu Ciągłego BIPROTRANS - Stanisław Kuliński
- w **KT 300 ds. Medycznych Badań Laboratoryjnych In Vitro mgr inż. Małgorzatę Grabińską-Kurtycz** reprezentującą Q-LAB MAŁGORZATA GRABIŃSKA – KURTYCZ.

Zmiany zastępców przewodniczących w komitetach technicznych

W lipcu Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji zastępcy przewodniczącego:

- w **KT 29 ds. Analiz Chemicznych Rud, Koncentratów i Metali prof. dra hab. inż. Andrzeja Wyciślika** reprezentującego Politechnikę Śląską
- w **KT 62 ds. Sprzętu Elektroinstalacyjnego mgra inż. Janusza Domańskiego** reprezentującego Instytut Elektrotechniki
- w **KT 78 ds. Elektrotermii Przemysłowej dra inż. Marcina Wesołowskiego** reprezentującego Politechnikę Warszawską
- w **KT 164 ds. Bezpieczeństwa w Górnictwie dra inż. Andrzeja Figla** reprezentującego Instytut Techniki Górnictwa KOMAG.

Zmiany sekretarzy w komitetach technicznych

W lipcu Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji sekretarza:

- w **KT 1 ds. Osób Niepełnosprawnych mgr inż. Urszulę Banasziewicz** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.
- w **KT 173 ds. Interfejsów i Budynkowych Systemów Elektronicznych inż. Tadeusza Turkiewicza** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 204 ds. Rysunku Technicznego i Dokumentacji Technicznej Panią Jadwigę Biniszewską-Tkaczyk** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 247 ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów mgr inż. Urszulę Banasziewicz**

z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

- w **KT 284 ds. Sprzętu, Narzędzi i Urządzeń Medycznych Mechanicznych inż. Joannę Mandziuk** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 300 ds. Medycznych Badań Laboratoryjnych In Vitro inż. Joannę Mandziuk** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Powołania nowych członków komitetów technicznych

W lipcu Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo - Handlowe WOSEBA Sp. z o.o.** do **KT 229 ds. Kawy i Herbaty**
- **Stowarzyszenie Przemysłu Wapienniczego** do **KT 156 ds. Nawozów**
- **TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o.** do **KT 215 ds. Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Drewna i z Materiałów Drewnopochodnych**
- **Uniwersytet Gdański** do **KT 239 ds. Jubilerstwa.**

Odwołania członków komitetów technicznych

W lipcu Prezes PKN odwołał z członka KT:

- **Politechnikę Częstochowską z KT 104 ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej.**

SZKOLENIA NORMALIZACYJNE

Harmonogram szkoleń wrzesień - grudzień 2011

TEMATY SZKOLEŃ

TERMINY

Techniki analizy ryzyka – warsztaty.	28 września
Podstawy normalizacji.	4-5 października
Wprowadzenie do zarządzania ryzykiem.	19 października
Nowe wymagania prawne dotyczące wyrobów budowlanych. System zakładowej kontroli produkcji.	21 października
Techniki analizy ryzyka – warsztaty.	26 października
Nowe wymagania prawne dotyczące wyrobów budowlanych. System zakładowej kontroli produkcji.	18 listopada
Akredytacja laboratoriów badawczych zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005.	22 listopada
Korzystanie z norm w praktyce.	29 listopada
ISO 9001 – powrót do normalności.	30 listopada
Zarządzanie jakością w kontekście zadowolenia Klienta. Kodeksy postępowania, postępowanie z reklamacjami, rozstrzyganie sporów wg norm ISO 10001:2007, ISO 10002:2004, ISO 10003:2007.	1 grudnia
Podstawy normalizacji.	6-7 grudnia

NASZA WIEDZA - TWÓJ SUKCES!

AKTUALNY HARMONOGRAM SZKOLEŃ ZNAJDUJE SIĘ NA STRONIE www.pkn.pl

Wszystkie szkolenia odbywają się w siedzibie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa.

Liczba miejsc ograniczona. Decyduje kolejność zgłoszeń.

KONTAKT: Polski Komitet Normalizacyjny - Wydział Zarządzania Zasobami Ludzkimi - Dział Szkoleń i Organizacji Pracy,
ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa, tel.: 22 556 77 66, 22 556 75 17, 22 556 77 75, faks: 22 556 74 16,
e-mail: szkolenia@pkn.pl

ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Przestrzeń znormalizowana!

Korzystaj z Polskich Norm!

PN-EN ISO 11091:2001

PN-ISO 1996-2:1999

PN-ISO 1996-2:1999/A1:2002

PN-B-01027:2002

Normy określają projekty zagospodarowania terenu oraz podają metody pomiaru i opisu hałasu środowiskowego, odpowiadające określonym kategoriom terenów istniejących lub planowanych. Podają również oznaczenia graficzne stosowane w projektach zagospodarowania działki lub terenu.

Normy i wydawnictwa normalizacyjne można nabyć poprzez stronę internetową PKN (w sklepie internetowym lub wykorzystując elektroniczny formularz zamówienia) oraz w siedzibie PKN w Warszawie, ul. Świętokrzyska 14, tel: 22 556 77 77, w Łodzi, ul. Narutowicza 75, tel. 42 678 54 60 oraz w Katowicach, ul. Dąbrowskiego 22, tel. 32 251 89 04, faks 32 209 91 29.

PKN
www.pkn.pl